

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

26.09.2017

м. Київ

№ 3898

Про анулювання ліцензій на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) виданих кредитній спілці “ІСТОК”

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, розглянувши акт про невиконання кредитною спілкою “ІСТОК” розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) від 25.09.2017 № 1855/15-4/3 (далі – Акт), місцезнаходження кредитної спілки “ІСТОК” (код за ЄДРПОУ 26364449) (далі – Спілка) відповідно до інформації, що міститься у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань та у Державному реєстрі фінансових установ: 65049, м. Одеса, просп. Адміральський, буд. 7, к. 2,

ВСТАНОВИЛА:

На підставі направлення на здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю) Спілки від 17.07.2017 № 2/15-4, виданого Головою Нацкомфінпослуг Пашком І. В., інспекційною групою Нацкомфінпослуг проведено позапланову виїзну перевірку Спілки, за результатами якої складено Акт проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання (кредитною спілкою) вимог законодавства у сфері господарської діяльності з надання фінансових послуг від 21.07.2017 № 1387/15-4/2 (далі – Акт перевірки).

За результатами розгляду Акта перевірки, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, прийнято розпорядження від 25.07.2017 № 3289 “Про усунення порушень кредитною спілкою “ІСТОК” законодавства про фінансові послуги” (далі – Розпорядження), відповідно до якого Нацкомфінпослуг встановлено наступне.

Дата між Спілкою та членом Спілки *Особа_1* (далі – Позичальник) укладено кредитний договір *Номер* (далі – Договір), згідно з умовами якого Позичальнику було надано кредит у розмірі 40 000,00 грн., з терміном дії Договору до *Дата* та відсотковою ставкою 43,5 % річних.

Відповідно до графіку повернення кредиту та сплати відсотків від *Дата* (додаток до Договору), Позичальник повинен до *Дата* повернути кредит у розмірі 92 247,71 грн. (тіло кредиту – 40 000,00 грн. та відсотки – 52 247,71 грн.).

Згідно з касовим ордером *Номер* від *Дата*, Позичальник отримав грошові кошти в розмірі 40 000 грн.

Погашення кредиту здійснювалось щомісячно, починаючи з *Дата* по *Дата* включно, шляхом перерахування фінансовою службою військової частини *Номер* грошових коштів, утриманих з грошового забезпечення військовослужбовця *Особа_1*.

За період з *Дата* по *Дата* включно, Позичальником сплачено Спілці кредит у сумі 79 437,5 грн., із них тіло кредиту – 33 673,29 грн. та відсотки – 45 764,21 грн.

Листом від *Дата* Позичальник звернувся до Спілки з претензією стосовно здійснення перерахунку та повернення йому грошових коштів в розмірі 45 764,21 грн., сплачених як відсотки за користування кредитом, у зв'язку з вимогами Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації” від 20.05.2014 № 1275-VII, яким внесено зміни до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”.

В той же час, Спілка листом від *Дата* *Номер* поінформувала Позичальника про відмову в здійсненні перерахунку та поверненні йому грошових коштів в розмірі 45 764,21 грн., сплачених як відсотки за користування кредитом.

Крім того, Спілка вважає (довідка від *Дата*), що борг Позичальника відповідно до графіку розрахунків за Договором (станом на *Дата*) становить 16 099,49 грн., із яких тіло кредиту – 6 326,71 грн. та відсотки – 9 772,78 грн.

Водночас слід зазначити, що 20.05.2014 Верховною Радою України прийнято Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації” від 20.05.2014 № 1275-VII (далі – Закон № 1275-VII), який набрав чинності 08.06.2014.

Відповідно до підпункту 3 пункту 4 розділу I Закону № 1275-VII статтю 14 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” від 20.12.1991 № 2011-XII (далі – Закон № 2011-XII) доповнено пунктом 15, відповідно до якого, військовослужбовцям з початку і до закінчення особливого періоду, а резервістам та військовозобов'язаним - з моменту призову під час мобілізації і до закінчення особливого періоду штрафні санкції, пеня за невиконання зобов'язань перед підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, у тому числі

банками, та фізичними особами, а також проценти за користування кредитом не нараховуються.

Крім того, пунктом 3 розділу II Прикінцевих положень Закону № 1275-VII передбачено поширити дію, зокрема, підпункту 3 пункту 4 розділу I цього Закону на військовослужбовців з початку і до закінчення особливого періоду, а на резервістів та військовозобов'язаних - з моменту призову під час мобілізації і до закінчення особливого періоду, на час проходження військової служби.

Абзацом одинадцятим статті 1 Закону України “Про оборону України” визначено, що особливий період - це період, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій.

З моменту оголошення Указу Президента України від 17.03.2014 № 303/2014 “Про часткову мобілізацію”, який затверджений Законом України “Про затвердження Указу Президента України “Про часткову мобілізацію” від 17.03.2014 № 1126-VII, в Україні настав особливий період.

Згідно з посвідченням офіцера УК № 144467, Лазуренко О. О. з 23.06.2003 перебуває на військовій службі в Збройних Силах України.

Відповідно до довідки, наданої військовою частиною *Номер* від *Дата* *Номер* та від *Дата* *Номер*, старший лейтенант *Особа_1* перебуває на військовій службі у вказаній військовій частині *Номер* з *Дата* *Номер* по теперішній час.

Згідно з частиною першою та другою статті 509 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс) зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Зобов'язання виникають з підстав, встановлених [статтею 11 цього Кодексу](#).

Стаття 526 Кодексу встановлює, що зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Отже, Спілкою порушено зобов'язання дотримуватися вимог, визначених книгою п'ятою Кодексу та законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг під час виконання договору з надання фінансових послуг, а саме:

статті 526 Кодексу, яка встановлює, що зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться;

статті 5 Закону України “Про кредитні спілки”, яка встановлює, що кредитні спілки в Україні діють відповідно до цього Закону, інших законів України та виданих відповідно до них нормативно-правових актів;

частини першої стаття 9 Закону України “Про ліцензування видів господарської діяльності”, в частині, що ліцензіат зобов’язаний виконувати вимоги ліцензійних умов відповідного виду господарської діяльності;

пункту 35 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 913, фінансова установа зобов’язана виконувати укладені нею договори з надання фінансових послуг і під час укладання, виконання та припинення дії таких договорів дотримуватися вимог, визначених книгою п’ятою Кодексу та законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

Також, відповідно до Розпорядження, Нацкомфінпослуг, керуючись законодавством України, зокрема, частиною шістнадцятою статті 19 Закону України “Про ліцензування видів господарської діяльності”, постановила зобов’язати Спілку усунути порушення, зазначене у констатуючій частини цього Розпорядження, та повідомити Нацкомфінпослуг про його усунення з наданням підтверджуючих документів у термін до 29.08.2017 включно.

Станом на дату розгляду Акту, Спілкою не подано до Нацкомфінпослуг інформацію та документи про виконання вимог Розпорядження.

Таким чином, Спілкою не виконано вимогу Розпорядження стосовно усунення порушення, зазначеного у констатуючій частини Розпорядження, та не повідомлено Нацкомфінпослуг про його усунення з наданням підтверджуючих документів у встановлений термін.

Враховуючи вищевикладене та керуючись статтею 39 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, пунктом 5 частини другої, частиною восьмою статті 16 Закону України “Про ліцензування видів господарської діяльності”, підпунктом 40 пункту 4 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23.11.2011 № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Анулювати кредитній спілці “ІСТОК” ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), а саме на:

залучення фінансових активів із зобов’язанням щодо наступного їх повернення, видану розпорядженням Нацкомфінпослуг від 11.07.2013 № 2172 та актуалізовану розпорядженням Нацкомфінпослуг від 26.01.2017 № 162;

надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, видану розпорядженням Нацкомфінпослуг від 16.02.2017 № 311.

2. Це розпорядження набирає чинності через тридцять календарних днів з дня його прийняття, а саме з 26.10.2017.

3. Департаменту регулювання та нагляду за кредитними установами забезпечити:

повідомлення Спілки про прийняте рішення та щодо порядку подальшого провадження господарської діяльності Спілки з надання фінансових послуг у зв'язку з анулюванням відповідних ліцензій;

внесення до Державного реєстру фінансових установ інформації про анулювання ліцензій не пізніше наступного дня за днем набрання розпорядженням чинності.

4. Управлінню забезпечення діяльності Голови та членів Комісії протягом трьох робочих днів після прийняття рішення оприлюднити прийняте рішення на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг у мережі Інтернет.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Ястреба Д. А.

Голова Комісії

І. Пашко